

bejde. En anmodning om aktindsigt i et større antal sager, der hver især er individuelt identificeret, skal således imødekommes, hvis anmodningen er sagligt begrundet, herunder når der søges aktindsigt til brug for videnskabelig forskning eller journalistisk eller redaktionelt arbejde.

Ligesom ved den foreslåede regel i § 41 b, stk. 2, nr. 2, er det forudsat, at når en forsker eller journalist angiver, at der søges aktindsigt til brug for videnskabelig forskning eller journalistisk eller redaktionelt arbejde, vil retten i almindelighed uden videre lægge dette til grund, medmindre særlige forhold giver anledning til at formode, at aktindsigt reelt søges med henblik på formål, der er den videnskabelige forskning eller det journalistiske eller redaktionelle arbejde uvedkommende.

Der foreslås ikke en tilsvarende undtagelse for aktindsigt til brug for videnskabelig forskning eller journalistisk eller redaktionelt arbejde fra kravet i stk. 1, 1. pkt., om forudgående identifikation af den enkelte sag. Når man er ude over en kortere periode umiddelbart efter dommens afsigelse, jf. herom den foreslåede regel i § 41 f, stk. 1, bør forudgående identifikation af sagen – ligesom efter gældende ret – være en betingelse for aktindsigt også for forskere og journalister.

Er der herudover i særlige tilfælde et velbegrundet ønske om at få adgang til at gennemgå sager, der ikke på forhånd er individuelt identificeret, må anmodningen herom behandles efter den foreslåede regel om meroffentlighed i § 41 g.

Stk. 2 angiver, hvilken myndighed en anmodning om aktindsigt skal indgives til. Hvis det forekommer hensigtsmæssigt, herunder navnlig hvis der er grund til at overveje at anvende nogen af undtagelserne til aktindsigt, kan myndigheden, før afgørelsen træffes, indhente en udtalelse fra sagens parter eller andre personer, som er omtalt i dokumentet. I de tilfælde, hvor det er retten, der træffer afgørelse om aktindsigt i en straffesag (jf. nedenfor), kan retten tilsvarende indhente en udtalelse fra politimesteren. De gældende regler om, at det i visse tilfælde er obligatorisk at indhente en udtalelse fra politimesteren, foreslås imidlertid ikke videreført, da det efter Justitsministeriets opfattelse bør være overladt til retten konkret at skønne over, om der er behov for at indhente en udtalelse fra politimesteren.

Det foreslås, at afgørelser om aktindsigt for enhver i domme og kendelser mv. både i civile sager og straffesager skal træffes af retten, jf. stk. 2, 1. pkt. Det samme gælder aktindsigt i civile sager for personer, der har en særlig interesse i at få aktindsigt.

Stk. 2, 2. pkt., fastslår, at rettens afgørelse om aktindsigt efter anmodning skal træffes ved kendelse, og at afgørelsen kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 37. Byretternes afgørelser kan således frit kæres til landsretten, hvorimod landsretternes og Sø- og Handelsrettens afgørelser om aktindsigt kun kan kæres til Højesteret med Procesbevillingsnævnets tiladelse, jf. retsplejelovens § 392, stk. 2. Dette gælder også, når der anmodes om aktindsigt i en straffesag.

Den gældende regel i retsplejelovens § 41, stk. 7, om en klagefrist på 6 uger foreslås ikke videreført, og klagefristen er derfor 2 uger, jf. retsplejelovens § 394.

Forslaget indebærer, at afgørelser om aktindsigt i alle tilfælde træffes af retten og ikke af en eventuel justitssekretær, og de gældende regler om klage over justitssekretærens afgørelser om aktindsigt videreføres derfor ikke.

Det foreslås, at afgørelser om aktindsigt i straffesager for personer, der har en særlig interesse i at få aktindsigt, skal træffes af politimesteren, jf. stk. 2, 3. pkt. Dette gælder, uanset om straffesagen har været indbragt for retten, og om den har været behandlet i én eller flere instanser, og uanset hvilken eller hvilke instanser anmodningen om aktindsigt angår.

Anmodning om aktindsigt vil skulle indgives til politimesteren i den politikreds, hvor straffesagen har været behandlet. Dette vil i praksis normalt være den politikreds, hvor sagens akter opbevares i henhold til Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 18. december 1987 om opbevaring af straffeakter. Hovedreglen er, at akterne i afsluttede straffesager opbevares på afgørelsesstedet. Såfremt akterne er udlånt, må politimesteren rekvirere dem.

Såfremt en anmodning om aktindsigt indgives til politimesteren i en anden politikreds, påhviler det denne så vidt muligt (dvs. hvis det af anmodningen kan ses, hvor anmodningen rettelig skal behandles) at videregende anmodningen til rette politimester, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 2.

De foreslåede regler i retsplejeloven omfatter ikke anmodninger om aktindsigt i straffesager behandlet hos andre administrative myndigheder end politiet. Anmodninger om aktindsigt i sådanne straffesager er omfattet af forvaltningslovens § 18 og skal fremsættes over for den pågældende administrative myndighed. Hvis en straffesag behandles af politiet efter at have været behandlet af en anden administrativ myndighed, gælder de foreslåede regler i retsplejeloven imidlertid også for anmodninger om aktindsigt i det materiale, som politiet har modtaget fra den anden administrative myndighed.